

Czibere Károly
szociális ügyekért és
társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár

Tisztelt Államtitkár Úr!

Ahogy arról bizonyára értesült a sajtóhírekből és az Önnek érkező állampolgári levelekből, a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) számos szakmai szervezettel együtt kifejezte komoly alkotmányos és gyakorlati aggályait az *egyes gyermekvédelmi és egészségügyi tárgyú törvényeknek a gyermekek biztonságának és védelmének fokozása érdekében történő módosításáról* szóló T/12477. számú törvényjavaslattal (továbbiakban Törvényjavaslat) szemben, amelyet ma megszavazott a parlament.

A Törvényjavaslat 2016. december 6-i parlamenti vitáján Ön a TASZ és a szakmai szervezetek közös állásfoglalását *“félelemkeltő”*-nek és megalapozatlan *“rémhír”*-nek minősítette. Elmondta, hogy súlyos félrevezetés a kihagyott szülői értekezletek miatti hatósági vegzálás, esetleges gyermekkiemelés említése, ugyanis erről szó nincs, a módosító javaslat csak a gyermekek **gondozása** kapcsán kötelezi a szülőket együttműködésre. A gyermek gondozása alatt nem a szülői értekezleteket kell érteni, hanem elsősorban a gyermek elhanyagolt ruházatára vagy alultápláltságára kell gondolni.

Először is, szeretnénk megjegyezni, hogy éppen Ön mondta el egy háttérbeszélgetésen¹, a Törvényjavaslat szerinti súlyos veszélyeztetésre példaként többek között azt, ha a szülők több szülői értekezletet kihagynak.

Másodszor: a gyermekek gondozása-nevelése egységének elve a pedagógusok számára követendő alapelv, tehát továbbra sem egyértelmű, hogy mit jelent a megfelelő együttműködés a gyermekek gondozása kapcsán – különválasztva azt a gyermekek nevelésétől. Az államtitkár úr véleménye az együttműködés fogalmáról nem jelent garanciát arra, hogy a Gyermekvédelmi törvényt alkalmazó szakemberek is az Ön értelmezése szerint fogják azt értelmezni.

Harmadrészt, ha a szakemberek elfogadják majd Államtitkár Úr jogértelmezését, akkor olyan külsődleges, a családok anyagi helyzetével összefüggő látványos elemek fognak alapot adni a szülők fenyegetésére, adott esetben hatósági eljárásokra, mint a gyermekek ruházata vagy ápoltsága. Megengedhetetlen, hogy az egyébként is diszkriminatív módon működő gyermekvédelmi rendszerben még kiszolgáltatottabbá váljanak a szegény családok, hiszen a Gyermekvédelmi törvény alapelvként deklarálja az anyagi okból kiemelés tilalmát.

Államtitkár Úr kifejtette, hogy a szigorítás **célja** az, hogy egy veszélyeztetett gyermek sem maradjon veszélyeztető környezetben, a jelzőrendszeri tagok megerősödjenek a

¹ <http://abcug.hu/kimarad-par-szuloi-es-viszik-gyerekeket/>

TÁRSASÁG A
SZABADSÁGJOGGÉRT

jogszabálymódosítás révén. A pedagógusok, ha felismerik a gyermek alultápláltságát, felhívják a családgondozó figyelmét a problémára, aki ezáltal segíteni tud majd a problémával küzdő családoknak.

Azonban, ahogy azt a törvényjavaslattal kapcsolatos állásfoglalásunkban is megfogalmaztuk, a jelzőrendszeri tagoknak és a gyermekjóléti szolgálatoknak a Gyermekvédelmi törvény szerint **immár 20 éve kötelessége** megtenni a jelzést, ha veszélyeztetést tapasztalnak, és megadni minden segítséget a családoknak a probléma megszüntetése érdekében. Tehát nincs szükség a törvény ilyen irányú módosítására, hiszen a jogszabályi háttér két évtizede adott a jól működő gyermekvédelmi rendszerhez. A súlyos, gyermekhalálhoz vezető tragédiák sem a törvény hiányosságából fakadtak, hanem a jelzőrendszeri tagok nem megfelelő együttműködéséből. Ezen nem az elfogadott jogszabály-módosítással lehet segíteni, az nem több látszatintézkedésnél.

Ellenben – ahogy azt a Javaslat kapcsán megfogalmazott állásfoglalásunkban is megfogalmaztuk² – a kormánynak lenne lehetősége, és feladata is lenne a valóban hiányosan, hibásan működő gyermekvédelmi jelzőrendszer javítása. **Valós megoldást** az jelentene, ha

- (1) a jelzőrendszeri tagok kellő szakmai felkészítést kapnának a veszélyeztető helyzetek felismerésére, kezelésére, az együttműködés módszereinek, technikáinak megismerésére;
- (2) a jelzőrendszeri tagok a gyermekjóléti alapellátással szoros együttműködésben tudnának dolgozni ellátható esetszámmal;
- (3) átfogó megelőző stratégia és módszertani segítség állna a rendelkezésükre;
- (4) a jelzőrendszeri tagok rendszeres esetmegbeszélések révén tudnák feltárni az ügyfél-családok, a családokban élő gyermekek valós helyzetét;
- (5) az érintett szakemberek ugyanolyan módon számonkérhetőek lennének a jogi és szakmai szabályok betartásában, mint a szülők, elsősorban nem büntetőjogi megközelítésben, de szükség szerint abban is ; végül
- (6) minden jelzőrendszeri tagra vonatkozó ágazati törvényben egyértelműen megjelenne a jelzőrendszeri feladat és felelősség.

Nem látszatmegoldás kell, hanem valós, érdemi együttműködés a szakemberek között!

A Törvényjavaslat amellet, hogy nem ad valós megoldást, módot ad a gumifogalmakkal ("együttműködés") való visszaélésre is, emiatt még egyszer szeretnénk hangsúlyozni és egyértelművé tenni, hogy egy ilyen törvénymódosítás pontos **módszertani útmutató** nélkül az Ön által megjelölt jogalkotói szándékkal ellentétesen, olyan családok szétszakításához (is) fog vezetni, amelyekben a gyermekeket környezetük ténylegesen és súlyosan nem veszélyezteti.

² Ld.: <http://tasz.hu/romaprogram/az-uj-kormanyparti-torvenyjavaslat-indokolatlanul-szetszakithat-csaladokat> és korábban a Hiányzó Emlékek kampányunk során kifejtettek: <http://hianyzoemlekek.tasz.hu/mit-teszunk-mi/szakmai-javaslatunk/>

Ezért kérjük a T. Államtitkár Urat, hogy a jelen törvénymódosítás hatályba lépése *előtt* készüljön el az *“együttműködés”* fogalmát pontosító, garanciális szabályokat tartalmazó **módszertani anyag**, és annak elkészítésébe **vonják be** a TASZ állásfoglalását aláíró szakmai szervezeteket és szakembereket.

Kérjük továbbá, hogy a fentiek alapján dolgozzanak ki a hiányosan működő jelzőrendszerre valós megoldást nyújtó, **valódi szakmai párbeszéd**en alapuló javaslatokat!

Budapest, 2016. december 13.

Dr. Kapronczay Stefánia
ügyvezető igazgató
Társaság a Szabadságjogokért

